

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Төгрөг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн
нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан
/хураангуй/

Аудитын код: ӨВА-2025/001/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Өвөрхангай аймаг,
Арвайхээр сум
2025 он

Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал

Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn

Аудитын менежер: П.Хорлоосүрэн

Утас: 70323833 Цахим хаяг: Khorloosuren@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Эрдэнэцэцэг

Утас: 70323108 Цахим хаяг: Erdenetsetsegb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сууц, Өвөрхангай аймаг, 82173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: ovorkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.27 № 158
танай _____-ны № _____-т

ТӨГРӨГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Д.БАТСАЙХАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Төгрөг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Сумын нэгтгэсэн тайланд ЗДТГ, ИТХ, ОНХС, ХХС, ЭХС, Орон нутгийн ерөнхий орлогын санхүүгийн тайлангууд, ЕБС, ЭМТ, Цэцэрлэг, Соёлын төв зэрэг байгууллагуудын тогтмол зардал, урсгал засварын зардлын тайлангууд нэгтгэгдсэн байна. Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангаар 6,922.2 сая төгрөгийн хөрөнгө, 5,008.5 сая төгрөгийн орлого, 3,799.5 сая төгрөгийн зардлыг тайлагнажээ. Сумын 100 жилийн ойг тэмдэглэх үйл ажиллагаанд зориулж Баянтээг ХК-аас өгсөн 30.0 сая төгрөгийн орлогыг бүртгэж, хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээнд зарцуулжээ.

Сумын эрсдэлээс хамгаалах сан оны эхэнд 33.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд 21.1 сая төгрөгийн орлого орж, 19.6 сая төгрөгийг өвс тэжээлийн үнэнд зарцуулж 35.2 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

D:\Auditin gazar\baiguullagin dotlood barimt\A4

8225020168

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	965,096,108.63	1,085,347,362.48
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	512,376,998.63	703,368,778.48
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	512,376,998.63	703,368,778.48
31210	Төгрөг	512,376,998.63	703,368,778.48
31211	Төрийн сангийн харилцах	512,376,998.63	703,368,778.48
33	АВЛАГА	423,071,027.00	281,759,601.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	570,037.00	0
33400	Зөөлийн хүүгийн авлага	131,979.00	88,619.00
33500	Бусад авлага	422,369,011.00	281,670,982.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	422,369,011.00	281,670,982.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	29,648,083.00	100,218,983.00
35400	Хангамжийн материал	29,648,083.00	100,218,983.00
35410	Бичиг хэргийн материал	3,099,370.00	4,881,770.00
35420	Аж ахуйн материал	26,548,713.00	95,337,213.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,130,637,629.71	5,836,849,082.71
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,130,637,629.71	5,836,849,082.71
39200	Биет хөрөнгө	5,019,759,129.71	5,327,386,457.71
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,155,844,902.15	5,176,098,642.11
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-630,340,982.89	-717,744,296.23
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	301,642,266.00	383,419,266.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-134,182,421.52	-146,438,071.53
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	344,642,936.57	465,703,770.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-232,815,649.30	-249,419,818.65
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	101,769,962.51	152,569,962.51
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-37,305,936.59	-41,973,349.89
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	316,420,315.00	473,924,770.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-170,916,262.22	-173,754,417.11
39217	Ном	5,000,000.00	5,000,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	110,878,500.00	509,462,625.00
39301	Програм хангамж	11,740,000.00	11,740,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,677,500.00	-7,099,375.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	105,816,000.00	504,822,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,095,733,738.34	6,922,196,445.19
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0	6,105,458.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0	6,105,458.00
41300	Өглөг	0	6,105,458.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0	6,105,458.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,095,733,738.34	6,916,090,987.19
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,095,733,738.34	6,916,090,987.19
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	976,313,465.20	1,376,319,465.20
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	976,313,465.20	1,376,319,465.20
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	4,529,422,959.24	4,949,774,208.09
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,500,322,685.09	4,529,422,959.24
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,029,100,274.15	420,351,248.85
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	589,997,313.90	589,997,313.90
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,095,733,738.34	6,922,196,445.19

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,043,462,936.15	5,008,502,793.78
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	273,890,144.03	431,717,093.53
110	Орлогын албан татвар	196,608,299.27	417,496,094.17
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	219,740,752.97	455,471,384.81
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	186,297,393.92	295,982,132.32
110002	Үйл ажиллагааны орлого	11,953,204.02	131,692,398.13
110003	Хөрөнгийн орлого	21,310,155.03	27,166,854.36
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	180,000.00	630,000.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-23,132,453.70	-37,975,290.64
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-23,132,453.70	-37,975,290.64
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,282,765.76	7,263,795.36
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	3,408,765.76	6,123,795.36
113002	Бууны албан татвар	874,000.00	1,140,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	72,999,079.00	6,957,204.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	8,240,716.00	4,483,412.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	4,401,800.00	411,100.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	300,000.00	0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,538,916.00	4,072,312.00
1181	Газрын төлбөр	1,968,363.00	2,268,792.00
118101	Газрын төлбөр	1,968,363.00	2,268,792.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	62,640,000.00	0
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	62,640,000.00	0
1183	Бусад татвар	150,000.00	205,000.00
118304	Нохойны албан татвар	150,000.00	205,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,160,631,451.08	657,047,140.93
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,160,631,451.08	657,047,140.93
120002	Хүүгийн орлого	5,868,737.00	6,951,419.00
120003	Торгуулийн орлого	7,856,049.08	8,387,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	170,367,170.00	103,364,933.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	124,726,520.00	69,426,640.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	45,640,650.00	31,889,793.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0	2,048,500.00
120006	Газрын тосны орлого	0	4,512,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	2,976,539,495.00	464,831,788.93
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0	69,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,608,941,341.04	3,919,738,559.32
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	90,406,171.00	44,960,049.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0	30,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	88,517,600.00	10,233,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,433,571.00	3,746,549.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	455,000.00	980,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,518,535,170.04	3,874,778,510.32
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,251,881,260.00	1,799,692,900.00

Төгрөг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	82,274,710.04	150,503,110.32
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	899,576,300.00	1,258,469,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	284,802,900.00	666,112,900.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,684,096,490.00	3,799,517,617.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,684,096,490.00	3,799,517,617.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,344,100,519.96	1,794,243,784.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	434,031,663.45	713,812,607.43
210101	Үндсэн цалин	271,309,744.87	400,947,272.67
210102	Нэмэгдэл	146,833,518.58	285,096,623.81
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	6,901,710.95
210104	Урамшуулал	15,888,400.00	20,867,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,241,511.49	95,299,888.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,864,560.75	66,839,248.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,372,290.29	7,086,445.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,467,894.30	3,539,722.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	866,976.07	3,488,685.06
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,669,790.08	14,345,787.31
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,523,676.86	543,873,816.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,392,291.00	43,043,170.00
210302	Түлш, халаалт	37,620,685.86	473,159,386.55
210303	Цэвэр, бохир ус	510,700.00	27,671,260.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	47,970,385.76	53,185,039.00
210401	Бичиг хэрэг	3,979,110.00	3,554,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,537,400.00	32,654,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,092,775.76	3,451,591.00
210404	Ном, хэвлэл	588,000.00	756,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,300,000.00	2,904,048.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,273,100.00	9,865,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	1,200,000.00	0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	29,622,672.00	90,166,239.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,000,000.00	0
210604	Урсгал засвар	14,622,672.00	90,166,239.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,414,000.00	21,119,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,414,000.00	21,119,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,169,910.00	70,150,566.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,940,479.00	69,335,799.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,440,000.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	369,920.00	487,490.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	375,511.00	327,277.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	678,126,700.40	206,636,228.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	464,069,592.40	60,128,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,858,250.00	7,205,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	210,198,858.00	139,302,328.29
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,339,995,970.04	2,005,273,832.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,840,000.00	55,077,822.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	51,762,822.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,840,000.00	3,315,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,334,155,970.04	1,950,196,010.32
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,251,881,260.00	1,799,692,900.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	82,274,710.04	150,503,110.32

Төгрөг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	3,359,366,446.15	1,208,985,176.49
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	330,266,172.00	788,633,927.64
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	51,372,507.64
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	330,266,172.00	737,261,420.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	3,029,100,274.15	420,351,248.85

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	952,313,465.20	589,997,313.90	1,500,322,685.09	3,042,633,464.19
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	952,313,465.20	589,997,313.90	1,500,322,685.09	3,042,633,464.19
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	24,000,000.00	0	0	24,000,000.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	3,029,100,274.15	3,029,100,274.15
10	2023 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	976,313,465.20	589,997,313.90	4,529,422,959.24	6,095,733,738.34
11	2024 оны 1-р сарын 1-ний үлдэгдэл	976,313,465.20	589,997,313.90	4,529,422,959.24	6,095,733,738.34
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	976,313,465.20	589,997,313.90	4,529,422,959.24	6,095,733,738.34
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	400,006,000.00	0	0	400,006,000.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	420,351,248.85	420,351,248.85
20	2024 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	1,376,319,465.20	589,997,313.90	4,949,774,208.09	6,916,090,987.19

2.5 Аудит хийсэн Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,123,349,905.15	4,550,445,292.85
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	273,890,144.03	431,717,093.53
110	Орлогын албан татвар	196,608,299.27	417,496,094.17
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	219,740,752.97	455,471,384.81
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	186,297,393.92	295,982,132.32
110002	Үйл ажиллагааны орлого	11,953,204.02	131,692,398.13
110003	Хөрөнгийн орлого	21,310,155.03	27,166,854.36
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	180,000.00	630,000.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-23,132,453.70	-37,975,290.64
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-23,132,453.70	-37,975,290.64
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,282,765.76	7,263,795.36
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	3,408,765.76	6,123,795.36
113002	Бууны албан татвар	874,000.00	1,140,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	72,999,079.00	6,957,204.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	8,240,716.00	4,483,412.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,401,800.00	411,100.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	300,000.00	0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,538,916.00	4,072,312.00
1181	Газрын төлбөр	1,968,363.00	2,268,792.00
118101	Газрын төлбөр	1,968,363.00	2,268,792.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	62,640,000.00	0

Төгрөг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	62,640,000.00	0
1183	Бусад татвар	150,000.00	205,000.00
118304	Нохойны албан татвар	150,000.00	205,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	240,518,420.08	198,989,640.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	240,518,420.08	198,989,640.00
120003	Торгуулийн орлого	7,856,049.08	8,387,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	232,662,371.00	186,090,640.00
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	214,697,521.00	146,120,847.00
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,964,850.00	39,969,793.00
120006	Газрын тосны орлого	0	4,512,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,608,941,341.04	3,919,738,559.32
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	90,406,171.00	44,960,049.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0	30,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	88,517,600.00	10,233,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,433,571.00	3,746,549.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	455,000.00	980,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,518,535,170.04	3,874,778,510.32
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,251,881,260.00	1,799,692,900.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	82,274,710.04	150,503,110.32
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	899,576,300.00	1,258,469,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	284,802,900.00	666,112,900.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,477,403,803.00	3,652,831,894.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,477,403,803.00	3,652,831,894.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,137,407,832.96	1,647,558,061.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	434,254,417.45	712,908,897.43
210101	Үндсэн цалин	271,532,498.87	398,896,667.67
210102	Нэмэгдэл	146,833,518.58	286,243,518.81
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	6,901,710.95
210104	Урамшуулал	15,888,400.00	20,867,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,550,638.49	89,528,103.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,173,687.75	61,067,463.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,372,290.29	7,086,445.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,467,894.30	3,539,722.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	866,976.07	3,536,422.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,669,790.08	14,298,049.79
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,523,676.86	543,873,816.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,392,291.00	43,043,170.00
210302	Түлш, халаалт	37,620,685.86	473,159,386.55
210303	Цэвэр, бохир ус	510,700.00	27,671,260.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	49,900,675.76	50,806,239.00
210401	Бичиг хэрэг	5,066,800.00	5,609,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,145,100.00	32,285,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,092,775.76	3,451,591.00
210404	Ном, хэвлэл	946,000.00	756,000.00

Төгрөг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,300,000.00	3,254,048.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,350,000.00	5,450,000.00
2105	Нормативт зардал	150,000.00	1,350,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	150,000.00	1,350,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	31,174,672.00	85,960,239.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,000,000.00	0
210604	Урсгал засвар	16,174,672.00	85,960,239.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,296,000.00	19,983,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,296,000.00	19,983,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,250,210.00	96,042,566.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	50,020,779.00	95,227,799.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,440,000.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	369,920.00	487,490.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	375,511.00	327,277.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	457,307,542.40	47,104,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	453,449,292.40	39,899,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,858,250.00	7,205,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,339,995,970.04	2,005,273,832.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,840,000.00	55,077,822.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	51,762,822.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,840,000.00	3,315,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,334,155,970.04	1,950,196,010.32
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,251,881,260.00	1,799,692,900.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	82,274,710.04	150,503,110.32
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	645,946,102.15	897,613,398.85
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	421,169,010.00	704,342,819.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	421,169,010.00	704,342,819.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	421,169,010.00	704,342,819.00
223001	Бусад хөрөнгө	293,825,082.00	674,342,819.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	127,343,928.00	30,000,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-421,169,010.00	-704,342,819.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-145,509,300.00	-2,278,800.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	145,509,300.00	2,278,800.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	145,509,300.00	2,278,800.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	79,267,792.15	190,991,779.85
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	433,109,206.48	512,376,998.63
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	512,376,998.63	703,368,778.48

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	44,960,049.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	14,960,049.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	14,960,049.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,915,100.00
210401	Бичиг хэрэг	980,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,935,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,200,000.00
210604	Урсгал засвар	5,200,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,544,949.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,544,949.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,300,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,300,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	30,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	30,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	30,000,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	44,960,049.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	44,960,049.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	30,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,233,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,746,549.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	980,000.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

3.1 Төлбөрийн акт

Тус байгууллага дээр акт гараагүй.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага тогтоогдоогүй.

3.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөөгүй.

ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудад илэрсэн зөрчлийн талаар

Аудитад хамрагдсан 4 байгууллагаас ЗДТГ, ИТХ “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт авсан. 2 байгууллага түүвэрт хамруулсан. / ОНХС, ХХС/

Харьяа байгууллагуудын зөрчлийн нэгтгэлээр 75.2 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч 9.1 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлсэн. Аудитын явцад 66.1 сая төгрөгийн 3 алдааг залруулсан байна.

- Сумын ЗДТГ-т 73.3 сая төгрөгийн дараах алдаа, зөрчил илэрсэн.

-Хөрөнгө худалдан авсан 30.0 сая төгрөгийн зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайланд зардлаас салгаж тайлагнаагүй

- Бараа материалын тодруулга тайлантай 38.9 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнагдсан..

-Томилолтын удирдамж, хөтөлбөр ажлын гүйцэтгэлийн тайлангүйгээр албан томилолтын зардалд 7.2 сая төгрөгийг олгосон.

- Цалингийн зардлаас 0.2 сая төгрөгийг албан томилолтын зардалд бичилт хийсэн

ИТХ-д 1.9 сая төгрөгийн дараах зөрчил илэрсэн.

- Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас Төгрөгт үйлдвэрлэв үзэсгэлэн худалдааны тэмцээний шагналд 1,575.0 мянган төгрөг, шатрын тэмцээний шагналд 306.0 мянган төгрөг нийт 1,881.9 мянган төгрөгийг зориулалтын бус зарцуулсан байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн	00	00	00	0	00	0	00	00	00	00	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Дүн		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төгрөг ТТЗ												
	00	00	0	00	00	00	0	00	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс	
							Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн	0	00	00	00	00	0	00	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн	0	00	00	00	00	00	0	0
Нийт дүн	00	00	000	00	00	0	00	0

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2025 ОНЫ 03 ДУГААР САРЫН 24-НИЙ ӨДӨР

6217143681
ЙЮА0059 9044094

